

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

2020 – 2024 (akkoord MR op 14 juli 2020)

ALGEMENE GEGEVENS

School	Vrijeschool Rotterdam West
BRIN	09-DH01
Directeur	Mevr. Marije van der Meij
Adres	Velsenluststraat 7, Rotterdam
Telefoon	010-3132490
E-mail	administratie@vsrotterdamwest.nl
Bestuur	Stichting SVZH (Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland)

INHOUD

I. Inleiding

II. Basisondersteuning

1. Basiskwaliteit
2. Preventieve en licht curatieve interventies
3. Handelingsgericht en planmatig werken
 - 3.1 De cyclus handelingsgericht werken
 - 3.2 Het volgen van de ontwikkeling bij leerlingen in de kleuterklassen
 - 3.3 Het volgen van de ontwikkeling bij leerlingen in klas 1 t/m 6
 - 3.4 Leerlingbesprekingen
4. Organisatie van de ondersteuningsstructuur
 - 4.1 Zorgniveaus
 - 4.2 Samenwerking met externe instanties

III. De grenzen van de mogelijkheden binnen onze school

I. INLEIDING

Een schoolondersteuningsprofiel is een wettelijk verplicht document voor elke basisschool. Het beschrijft op welke manier de school passend onderwijs realiseert.

Het bestuur stelt het ondersteuningsprofiel tenminste éénmaal in de vier jaar vast; de MR van de school heeft adviesrecht.

Vanwege het korte bestaan en de snelle groei van de school is ervoor gekozen het SOP van Vrijeschool Rotterdam-West in eerste instantie een looptijd van ruim twee jaar te geven.

Het schoolondersteuningsprofiel heeft verschillende functies:

- Het profiel geeft ouders inzicht in de wijze waarop onze school basisondersteuning en extra ondersteuning realiseert en welke kennis en kunde er binnen de school aanwezig is;
- Het profiel is een houvast bij de afweging of onze school voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte passend onderwijs kan bieden;
- Het profiel geeft aan welke ambities onze school heeft als het gaat om zo veel mogelijk leerlingen onderwijs te bieden dat past bij hun onderwijsbehoeften;
- Het profiel geeft input aan het Samenwerkingsverband Passend Primair Rotterdam, bij het vaststellen of de Rotterdamse scholen tezamen in een dekkend aanbod voorzien voor alle leerlingen in de regio.

II. BASISONDERSTEUNING

In het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam is afgesproken dat alle scholen per 1 augustus 2016 voldoen aan het vereiste niveau van basisondersteuning zoals omschreven in het PPO Ondersteuningsplan.

Deze basisondersteuning bevat vier aspecten:

1. Basiskwaliteit (zoals gesteld door de onderwijsinspectie)
2. Preventieve en licht curatieve interventies
3. Planmatig en handelingsgericht werken
4. Organisatie van de ondersteuningsstructuur

1. Basiskwaliteit

Het vrijeschoolonderwijs is een bijzondere vorm van onderwijs. Wij bieden onderwijs voor hoofd, hart en handen zodat deze drie gebieden in het kind tot ontplooiing kunnen komen. We werken vanuit het antroposofisch mensbeeld dat Rudolf Steiner ontwikkelde en waaruit de vrijeschool pedagogiek ontwikkeld is. Alle lesstof zien wij als ontwikkelingsstof, zorgvuldig gekozen en passend bij de leeftijdsfasen waarin het kind zich bevindt. Naast cognitieve vakken maken kunstzinnige en bewegingsactiviteiten een wezenlijk onderdeel uit van ons curriculum.

We hanteren de leerlijnen die opgesteld zijn door BVS- Schooladvies en bieden daarmee alle leerlingen de kerndoelen en referentiedoelen 1F, 2F en 1S aan.

2. Preventieve en licht curatieve interventies

Onze school kan preventieve en licht curatieve interventies inzetten voor leerlingen die dat nodig hebben. In de onderstaande tabel staat de koppeling weergegeven tussen onderwijsbehoeften en interventies.

Onderwijsbehoefte van leerlingen	Preventieve en licht curatieve interventies	Ambities
Een positief pedagogisch klimaat.	De leerkrachten werken aan een gezamenlijk gedragen, positief pedagogisch schoolklimaat. Er zijn school- en groepsregels opgesteld en deze regels worden gehandhaafd. In alle klassen wordt gewerkt met het programma <i>De Vreedzame School</i> .	De resultaten van het volgsysteem <i>ZIEN</i> structureler inzetten bij het begeleiden van de sociaal-emotionele ontwikkeling, zowel op klassen- als op leerlingniveau.
Ondersteuning aan leerlingen met een behoefte aan een voorspelbare schoolomgeving	De leerkrachten hanteren een gestructureerd klassenmanagement. Voor leerlingen die dit nodig hebben, kunnen leerkrachten <ul style="list-style-type: none"> - Het dagprogramma visualiseren - Werken met een stappenplan: wat, wanneer en met wie - Ouders betrekken bij (de voorbereiding van) situaties buiten het reguliere programma (zoals uitstapje, excursies) 	Het inzetten principes van de Expliciete Directe Instructie vanaf klas 1.
Ondersteuning van leerlingen met een eigen leerlijn omdat ze niveau 1F niet halen.	De leerkrachten kunnen omgaan met verschillen tussen leerlingen. Ze kunnen onder andere de volgende interventies inzetten: <ul style="list-style-type: none"> - Werken met extra instructie - Rekening houden met de leerstijl van de leerling - Werken met tempo-differentiatie - Zorgdragen voor succeservaringen bij de leerling - Halverwege klas 4 kan voor leerlingen die niveau 1F op één of meerdere vakgebieden niet halen een eigen leerlijn worden opgezet. Hiervoor worden de SLO Passende Perspectieven geraadpleegd. Ouders worden hierover geïnformeerd en meegenomen in de evaluatie. De ondersteuning moet reëel zijn: in de context van de school en binnen de klas. Als er hulp moet worden ingeschakeld van het samenwerkingsverband PPO, zal er altijd een OPP (Onderwijs Ontwikkelings Perspectief) moeten worden opgesteld waar ouders van op de hoogte moeten worden gesteld.	Kennis en ervaring ontwikkelen met de leerlijnen 1F/2F voor taal en 1F/1S voor rekenen.

	Het OPP wordt elk half jaar geëvalueerd en zonodig bijgesteld.	
Onderwijsbehoefte van leerlingen	Preventieve en licht curatieve interventies	Ambities
Ondersteuning van leerlingen met met ernstige lees- of rekenproblemen	<p>De leerkrachten kunnen kenmerken van dyslexie en dyscalculie bij leerlingen signaleren.</p> <p>De school heeft een intern begeleider met de deskundigheid om complexe ondersteuningsvragen op het gebied van lezen en rekenen te analyseren en hierop een programma te maken dat uitgevoerd wordt in de klas van de leerling.</p> <p>Bij hardnekkige leesproblemen wordt, in overleg met de ouders, het PPO ingeschakeld voor de aanvraag van een dyslexie-onderzoek.</p> <p>Dyslexiebehandelingen kunnen in overleg op school plaatsvinden. In overleg met de dyslexiebehandelaar wordt de aanpak thuis en op school zoveel mogelijk op elkaar afgestemd.</p> <p>De school kan in de hogere klassen compenserende middelen inzetten waar nodig.</p>	<p>De implementatie van dyscalculieprotocol.</p> <p>De aanschaf van een remediërend programma voor rekenen.</p>
Ondersteuning van leerlingen met behoefte aan een uitdagende, verdiepende leeromgeving die verder gaat dan het reguliere curriculum	De leerkrachten hebben oog voor leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn, zowel op cognitief als kunstzinnig gebied. Zij zetten verrijkingsopdrachten in om deze leerlingen creatief en kritisch uit te dagen.	<p>De aanschaf van extra leermateriaal, gericht op hoogbegaafde leerlingen.</p> <p>Komen tot uniforme richtlijnen voor het onderwijs aan meerbegaafden.</p>
Ondersteuning van leerlingen met een behoefte aan externe sturing van het gedrag.	<p>De leerkrachten beschikken over interventies om tegemoet te komen aan enkelvoudige, lichte ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag.</p> <p>De leerkrachten bieden de lesstof aan van <i>De Vreedzame School</i>.</p> <p>Ze kunnen gedragsregulatie technieken inzetten zoals een beloningssysteem en het houden van feedbackgesprekken.</p>	Het continueren van de scholing op het gebied van het programma Vreedzame School.

	De school heeft een intern begeleider die leerkrachten door middel van klassenobservaties en coachingsgesprekken kan ondersteunen bij de aanpak van eenvoudige gedragsproblemen.	
Onderwijsbehoefte van leerlingen	Preventieve en licht curatieve interventies	Ambities
Ondersteuning van leerlingen op het gebied van het 'leren leren'	De leerkrachten hebben oog voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben met de ontwikkeling van executieve functies. De leerkrachten beschikken over verschillende interventies om het 'leren leren' te bevorderen zoals het gericht aandacht geven aan flexibiliteit, tijdsindeling en planning. Bij kleuters ligt de focus vooral op vooral op het stimuleren van de nabootsing De school beschikt over hulpmiddelen als kleuren klokjes, dagritmekaartjes en koptelefoons. In beperkte mate is leerlinggebonden inzet van een onderwijsassistent mogelijk.	Schooljaar '20-'21 teambrede scholing op gedrag/executieve vaardigheden en wanneer en hoe we binnen vrijeschool curriculum hieraan (kunnen) werken.
Ondersteuning van leerlingen die ziek zijn en tijdelijk niet naar school kunnen.	Wanneer een leerling vanwege ziekte langdurig geen onderwijs kan volgen zorgt de school ervoor dat de leerling waar mogelijk toch schooltaken kan uitvoeren en contact houdt met de eigen groep. Zo nodig wordt hierbij ondersteuning gevraagd van het PPO. Leerlingen die langdurig of frequent ziek zijn, zonder dat de school zicht heeft op de aard van de problematiek, worden aangemeld bij de schoolarts.	

3. Planmatig en handelingsgericht werken

3.1 De cyclus handelingsgericht werken

De leerkrachten werken in alle klassen volgens de cyclus van het handelingsgericht werken. Deze cyclus bevat de volgende stappen:

1. De leerkracht neemt de leerlijnen Vrijescholen als uitgangspunt en kiest tussendoelen voor het komende periodeplan (dat ca. 4 weken beslaat).
2. De leerkracht signaleert en benoemt leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
3. De leerkracht clustert de leerlingen in groepen met een vergelijkbare onderwijsbehoefte.

4. Op basis van de onderwijsbehoeften en de doelen wordt een groepsplan geschreven.
5. Het groepsplan wordt uitgevoerd Er wordt gewerkt in twee tot drie groepen binnen de klas, waarbij gebruik wordt gemaakt van tempo- taak- en/of instructie differentiatie.
6. De leerkracht evalueert in hoeverre de doelen zijn behaald. De behaalde doelen worden - per leerling - 'afgevinkt' in de module "Leerlijnen vrijescholen" in ParnasSys. De leerkracht bekijkt tevens de wijze waarop de leerlingen deze doelen hebben bereikt. Op basis van deze twee gegevens wordt het volgende periodeplan opgesteld.

3.2 Het volgen van de ontwikkeling van leerlingen in de kleuterklassen

De leerkrachten volgen de ontwikkeling van de kleuters periodiek aan de hand van de *module Vrijeschool leerlijnen* in ParnasSys, op de gebieden taalontwikkeling, rekenontwikkeling, spel, motorische ontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling.

De spraakontwikkeling van de jongste kleuters wordt door de leerkracht in kaart gebracht met behulp van een logopedische screeninglijst. Als er zorgen zijn op dit gebied, adviseren de leerkrachten de ouders van de betreffende leerling om contact op te nemen met een logopedist of met de huisarts.

Bij de oudste kleuters wordt in het voorjaar de schoolrijpheid onderzocht. Zo nodig wordt hierbij het Leerrijpheidsonderzoek van de Begeleidingsdienst Vrijescholen gebruikt. Ouders worden tijdens dit proces geïnformeerd en hun input wordt gevraagd. Op basis van alle verzamelde informatie nemen leerkracht en intern begeleider weloverwogen het besluit of de leerling toe is aan de overstap naar de 1^e klas.

Voor leerlingen die een derde jaar in de kleuterbouw gaan volgen, wordt een begeleidingsplan geschreven met daarin de doelen voor het extra kleuterjaar en de bijbehorende aanpak.

3.3 Het volgen van de ontwikkeling van leerlingen in klas 1 t/m 6

Voor het verkrijgen van (landelijk) genormeerde didactisch informatie worden jaarlijks de *Schoolvaardigheidstoetsen* (uitgeverij Boom) en *Cito* afgenomen, voor de gebieden technisch lezen, begrijpend lezen, spelling, rekenen-wiskunde en hoofdrekenen.

Ook wordt door de leerkracht jaarlijks voor elke leerling de *ZIEN-vragenlijsten* ingevuld, die de sociaal-emotionele ontwikkeling en het welbevinden in kaart brengen.

Vanaf de 4^e klas vullen de leerlingen jaarlijks de vragenlijst *ZIEN-Veiligheidsbeleving* in.

De afnamemomenten van de toetsen en vragenlijsten zijn vastgelegd in een toetskalender.

De toetsresultaten worden door de leerkracht verwerkt en geïnterpreteerd.

De intern begeleider maakt halfjaarlijks een analyse van de resultaten op klassen- en schoolniveau.

Deze analyse wordt teruggekoppeld naar het team, tijdens een teamvergadering.

3.4 Groeps- en leerlingbesprekingen

Twee keer per jaar vinden er groeps/leerlingbesprekingen plaats tussen leerkracht en intern begeleider. Hierin worden, per groep/leerling, de toetsresultaten en andere observatiegegevens besproken. De analyses op groepsniveau wordt hierin meegenomen.

Er wordt bekeken welke aanpak de leerling nodig heeft en de manier waarop deze gerealiseerd kan worden. Indien nodig wordt de ondersteuning van een leerling opgeschaald naar zorgniveau 1, 2 of 3 (zie 4.1).

Tenminste twee keer per jaar vindt er een gesprek plaats tussen leerkracht en ouders, over hun kind. Zowel de cognitieve ontwikkeling, de sociaal-emotionele ontwikkeling als het welbevinden van de leerling worden besproken.

Maandelijks komt het Ondersteuningsteam van de school bijeen, dat wordt gevormd door de directie en de intern begeleiders en zo nodig de schoolcontactpersoon van PPO. In dit overleg worden leerlingen besproken waarbij zich een zorgvraag voordoet waar de leerkracht in de klas niet zelfstandig antwoord op kan geven. Er wordt bekeken hoe en door wie de zorgvraag kan worden opgepakt.

4. Organisatie van de onderwijs ondersteuningsstructuur

4.1. Zorgniveaus

De ondersteuningsstructuur van Vrijeschool Rotterdam-West kent vier zorgniveaus.

Zorgniveau 0

Leerlingen die het reguliere leerlijnen van de school volgen, met de daarbij behorende interventies en werkvormen.

Zorgniveau 1

Leerlingen met extra ondersteuning in de klas, op één van de leergebieden of op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling.

Interventies op dit zorgniveau *kunnen* zijn:

- Verlengde instructie
- De inzet van extra hulpmiddelen bij het leren
- De inzet van een methodiek voor gedragsregulatie

Zorgniveau 2

Leerling met extra ondersteuning in de klas op twee of meer leergebieden en/of de emotionele ontwikkeling; leerlingen met een leerstoornis zoals dyslexie of dyscalculie,

Interventies op dit zorgniveau *kunnen* zijn:

- Uitgebreide didactische diagnostiek
- De inzet van de remedial teacher
- Aanmelding voor dyslexie-onderzoek en behandeling na periode ondersteuning van RT volgens dyslexieprotocol
- Individuele hulp in de klas op het gebied van werkhouding, taakaanpak
- Afspraken met ouders over extra oefening in de thuissituatie
- Inzet van het KID-team

Zorgniveau 3

Leerlingen die intensieve ondersteuning nodig hebben op leer- of sociaal-emotionele problematiek waarbij deskundigen van buiten de school moeten worden ingeschakeld zoals een expert van het PPO, de maatschappelijk werkende, de schoolarts. Bij deze leerlingen worden de belemmerende en faciliterende factoren met betrekking tot de leerling in kaart gebracht. Ouders worden nadrukkelijk meegenomen in dit traject. Regelmatig wordt een Breed Overleg georganiseerd.

Interventies op dit zorgniveau kunnen zijn:

- De aanvraag van een psychologisch-didactisch onderzoek bij het PPO
- De aanvraag van een individueel arrangement bij het PPO
- De aanvraag van ambulante begeleiding vanuit het PPO
- Deelname aan een bovenschoolse voorziening, zoals de Tweede Haven
- Het opstellen van aangepaste leerlijnen
- De verwijzing naar het Wijkteam of een andere hulpverleningsinstantie
- De verwijzing naar een kindertherapeut
- Het inzetten van een begeleidingstraject bij de schoolmaatschappelijk werkster
- Het inzetten van begeleidingstraject mbt de interactie leerkracht-leerling

Er wordt een individueel handelingsplan geschreven voor de leerling, waarin zowel de extra ondersteuning op school als de ondersteuning, gegeven door ouders en externen, worden beschreven. Dit handelingsplan wordt tenminste eens per half jaar geëvalueerd.

Als de onderwijsbehoefte van een leerling niet (meer) binnen de ondersteuningsmogelijkheden van de school blijkt te vallen, wordt een verwijzingstraject ingezet naar een andere vorm van onderwijs. Hierbij volgen wij de procedure van het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam (als beschreven in het *Ondersteuningsplan 2016-2020*).

4.2. Samenwerking met onderwijsondersteuners

Onze school werkt samen met de volgende ondersteuningspartners:

Het PPO

Zoals elke Rotterdamse school heeft onze school een vaste schoolcontactpersoon (SCP) bij het PPO. Indien nodig kan de school een beroep doen op het onderwijs-arrangeerteam (OAT), dat bestaat uit professionals op verschillende terreinen van leerlingzorg. De schoolcontactpersoon heeft een spilfunctie bij de inzet van het OAT en bij het arrangeren van vormen van extra ondersteuning (zoals ambulante begeleiding, psychologisch-didactisch onderzoek, inzet van een maatwerkbudget). De intern begeleider hebben minimaal tweemaandelijks overleg met de SCP over leerlingen die extra ondersteuning krijgen via het PPO, of dit nodig zullen hebben. De SCP is aanwezig bij multidisciplinaire overleg over leerlingen.

Het schoolmaatschappelijk werk

Onze school heeft een vaste schoolmaatschappelijk werkende vanuit Stichting SOL. De schoolmaatschappelijk werkster is 4 uur per week op school aanwezig. Zij kan kortdurende trajecten oppakken op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling, opvoedingsvragen en gezinsproblematiek. Ook kan zij hulp bieden bij de verwijzing van ouders naar hulpverlenende instanties. Er is maandelijks overleg tussen de schoolmaatschappelijk werkende en de intern begeleiders.

Het wijkteam

Ouders, die problemen ervaren met hun kind (ontwikkeling, gedrag, welbevinden) kunnen, via verwijzing van het CJG of de huisarts, hulp inroepen van het wijkteam, gekoppeld aan de buurt waarin zij wonen. Vanuit het wijkteam kan passende ondersteuning worden ingezet. Het advies om een verwijzing aan te vragen voor inzet van het wijkteam kan ook uitgaan van de school, het PPO of het schoolmaatschappelijk werk. Wanneer de hulp is ingezet, werken wij als school graag samen met de deskundigen van het wijkteam, om de ondersteuning thuis en op school zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.

Medewerkers van het wijkteam zullen (indien toestemming van de ouders) altijd worden uitgenodigd voor multidisciplinair overleg rondom een leerling.

Kunstzinnige therapie

In ons schoolgebouw is een praktijk voor kunstzinnige therapeut gehuisvest. Leerlingen die dit nodig hebben kunnen onder schooltijd therapie krijgen. Een verwijzing hiervoor loopt via de huisarts of het Wijkteam.

Vanwege de nabijheid van de behandeling is er gemakkelijk overleg en afstemming mogelijk tussen therapeut, leerkrachten en intern begeleider.

Begeleidingsdienst Vrije Scholen

De ondersteuning van de BVS wordt ingeroepen bij het versterken van de pedagogische en didactische vaardigheden van leerkrachten (door middel van scholingsbijeenkomsten over didactische thema's, klassenobservaties met feedbackbesprekingen) en bij de implementatie van het digitale leerlingvolgsysteem.

III. DE GRENZEN VAN DE MOGELIJKHEDEN OP ONZE SCHOOL

Vrijeschool Rotterdam-West is een jonge, snelgroeiende school die nog volop bezig is haar ondersteuningsstructuur vorm te geven. Dit houdt in dat wij (vooralsnog) geen leerlingen kunnen plaatsen met onderwijsbehoeften die de basisondersteuning te boven gaan.

De draagkracht van de leerkracht en de klassenomgeving zijn maatgevend en leidend bij de aanname van leerlingen met een extra onderwijsbehoefte. De beslissing voor de aanname van deze leerlingen ligt in handen van het Ondersteuningsteam. Hierbij wordt de onderwijskwaliteit voor alle leerlingen in het oog gehouden.

Onze school kan geen passend onderwijs bieden aan:

- Leerlingen met emotie-regulatieproblemen die van dien aard zijn, dat er met enige regelmaat een time-out buiten de klas nodig is.
Toelichting: Er zijn op onze school te weinig ambulante medewerkers beschikbaar die op wisselende momenten extra ondersteuning kunnen bieden. De school beschikt niet over een time-out ruimte.
- Leerlingen die moeten worden verschoond, gevoerd of niet-orale medicatie toegediend moeten krijgen.
Toelichting: Per situatie wordt bekeken of de school heeft voldoende onderwijsassistentie beschikbaar heeft om deze handelingen te kunnen uitvoeren.
- Leerlingen die een zeer gestructureerde en prikkelarme leeromgeving nodig hebben en/of baat hebben bij methodegebonden lesstof.
- Toelichting: Het vrijeschoolonderwijs kenmerkt zich door de afwisseling van veelsoortige werkvormen. Binnen het vrijeschoolonderwijs maken leerkrachten voor een groot deel zelf, en in samenwerking met de leerlingen, de lesstof.
- Leerlingen die op zeer moeilijk lerend niveau functioneren, waardoor het onderwijs zich vooral moet richten op de praktische zelfredzaamheid.
Toelichting: Het schoolteam beschikt niet over voldoende expertise om dit type onderwijs vorm te geven.

- Leerlingen die het Nederlands nog niet of weinig beheersen.
Toelichting: Deze leerlingen worden doorverwezen naar een school met een opvangklas voor Nieuwkomers, die de benodigde expertise kan bieden.

Bij het aannemen, inschrijven en plaatsen van nieuwe leerlingen gaat de school te werk volgens de protocollen zoals beschreven in het Handboek Protocollen van de SVZH.